

Inleiding

Voor u ligt het Pedagogisch Werkplan van de Buitenschoolse opvang van de Stichting Kinderopvang CNS.

In dit Pedagogisch Werkplan wordt een vertaling gegeven van informatie uit het Pedagogisch Beleidsplan naar de dagelijkse praktijk van de Buitenschoolse opvang. Het Pedagogisch Werkplan is een praktische verhandeling over de werkwijzen en afspraken die wij binnen de BSO naleven.

Binnen de instelling is het werkplan een concrete informatiebron voor het vaste personeel, invalkrachten, stagiaires en vrijwilligers.

Buiten de instelling is het een informatiebron voor ouder en voor alle partners die in uitvoerende zin betrokken zijn bij onze voorziening.

Tot slot is het voor de GGD, samen met het Pedagogisch Beleidsplan, het toetsingsdocument voor de jaarlijkse kwaliteitsinspectie.

Algemene gegevens:

Naam: Stichting Kinderopvang CNS   telefoon: 0341-429527
Adres: Verzetslaan 17, 3882 HH Putten
Email: bsoderegenboog@gmail.com

Personeel:

Coördinerend leidster: Arianne Stoffer - van Beek

Hoofdleidster: Marijke Geertsma - Vierwind

Leidsters: Jolein Klinck
Elvera Dethmers

Invalleidsters: Heleen Veldman - van Steendelaar
Brenda Korlaar
Aline van Donkersgoed

Opleiding van de personeelsleden

SPW 3, SPW 4, OA 4

Verklaringen ontrent gedrag van de personeelsleden in de map op kantoor.

Vrijwilligers:

Betsie van den Bor, Gerda van den Heuvel

Doelgroep:

Onze buitenschoolse opvang is bedoeld voor kinderen in de basisschoolleeftijd van 4 t/m 12 jaar. Het gaat hierbij om opvang buiten schooltijd en in de schoolvakanties.

De openingstijden zijn

Maandag, dinsdag en donderdag van 7.30 tot 8.30 en van 15.00 tot 18.00 uur. In de vakanties zijn wij op werkdagen geopend van 07.30 uur t/m 18.00 uur. Tevens is onze opvang open als de scholen gesloten zijn, bijvoorbeeld bij een studiedag.

Voorschoolse opvang

Op maandag, dinsdag en donderdag, is er ook voorschoolse opvang. De kinderen worden om 7.30 uur gebracht. De leidster ontbijt samen met de kinderen aan een gedekte tafel. We beginnen zo rustig de dag.

Maximale groepsgrootte / leidster / kind ratio:

De buitenschoolse opvang ontvangt op maandag, dinsdag en donderdag max. 25 kinderen.

Rekeneenheid en voor de planning en het inzetten van leidsters wordt uitgegaan van een groep van 22 kinderen (4 t/m 12 jaar) begeleid door twee gekwalificeerde leidsters met een afgeronde kindgerichte opleiding. Zodra er meer dan 22 kinderen zijn, wordt er een extra leidster in gezet. Regelmatig is er ook een stagiaire aanwezig die met betrekking tot zijn of haar opleiding praktijkervaring komt opdoen.

Basisgegevens en sociale kaart:

De onderstaande gegevens zijn gebundeld in verschillende mappen en te vinden in de leidsterkamer.

- **Ingeschreven en geplaatste kinderen**
Kindgegevens en telefoonnummers van ouders en achterwachten.
Zie map in de kast
- **Nieuwe inschrijvingen**
Zie map in de kast
- **Basisscholen**
  - Huinen
  - Ichthus
  - Bij de Bron
  - de Schuilplaats
  - de Pelikaan
  - van Damschool
  - de Akker

- **Huisarts: (eigen huisarts van de kinderen)**
Zie inschrijfformulier. Zie map telefoonnummers.
- **Jeugdzorg: (telefoonnummer GGD:)**
GGD ;0341-321260
Jeugdzorg; 0341-417144
- **Bureau Opvoedingsondersteuning**
0341-439692 op de dinsdag van 9.00-10.30 uur.
- **Raad voor kindbescherming**
Landelijk Bureau Utrecht
Fentener van Vlissingenkade 1
3521 AA Utrecht tel. 030 -8882400

- **RIAGG**
Westsingel 41
3811 BB Amersfoort tel. 033-4603500
- **Jeugdarts/schoolarts**
Lijst BSO in map ingedeeld per school

- **Ziekenhuis; Spoedeisende hulp en ambulancedienst**
Sint Jansdal Harderwijk 0341-463911
Spoedeisende hulp; eerst huisartsenpost bellen 0900-341 0 341
Ambulance dienst; zie hierboven
- **Rijks- en gemeente politie**
Politie; 0900-8844
- **Brandweer**
Tel. 112
- **GGD**
0341-321260
- **Bibliotheek**
Bibliotheek Putten
Brinkstraat 56
3881 BT Putten
0341-357975

- **Brengen en halen**

Leidster rijdt met eigen bus en inzet vrijwilligers evt. met eigen auto:

vso

Brengen	Marijke	Jolein	Betsie	Gerda
Maandag				Rieneke, Henneke en Bart naar de Ichthus
Dinsdag		Rieneke, Henneke en Bart naar de Ichthus		
Donderdag			Rieneke, Henneke en Bart naar de Ichthus.	

bs0

Halen	Marijke	Jolein	Betsie	Gerda
Maandag		Rieneke, Bart, Henneke, Justin, Henrike en Rik bij de Ichthus	Wessel en Famke bij Bij de Bron	
Dinsdag				Henrike en Rik bij de Ichthus Lisanne en Rhode bij de van Damschool.
Donderdag				Justin, Manuel, Bente, Henrike Rik bij de Ichthus

1. Doelstelling

De kinderen worden zodanig opgevangen dat zij zich zoveel mogelijk op hun gemak voelen. Het kind moet zich prettig voelen, geaccepteerd weten en tevens op een speelse manier en in een goede sfeer worden uitgedaagd zich te ontwikkelen op zowel sociaal, emotioneel, cognitief als op creatief gebied.

Als de kinderen bij ons zijn, is dit hun vrije tijd die ze ook als zodanig kunnen en mogen invullen. Kinderen worden uitgedaagd en gestimuleerd zich te ontwikkelen, maar voorop blijft staan dat het kind (binnen de groepsgrenzen) zelf keuzes maakt. Wel wordt er dagelijks een activiteit aangeboden waarbij de kinderen zoveel mogelijk betrokken worden.

2. Visie en identiteit in de praktijk

Doelstelling

In deze praktische uitwerking van ons visiedocument Identiteit, hebben we richtlijnen gegeven voor de aanschaf van spelmaterialen en audiovisuele middelen. Binnen de stichting bestaan verschillen tussen collega's in de praktische geloofsbeleving. Er kunnen dus ook accentverschillen bestaan in visie of materialen wel of niet geschikt zijn voor de kinderen die bij ons worden opgevangen. Om die reden zijn richtlijnen opgesteld, waaraan ieder zich dient te houden bij de aanschaf van materialen. Er is hierin een stuk eigen interpretatie van het team mogelijk. Aanschaf van materialen dient wel altijd in overleg met het totale team te gebeuren, zodat zoveel mogelijk invalshoeken worden belicht.

Wanneer twijfel bestaat over het wel of niet aanschaffen van materialen, wordt dit gemeld in de teamvergadering. Dit geldt ook voor maatschappelijke onderwerpen die van invloed zijn binnen de opvang, en waarover een standpunt dient te worden ingenomen door het team. We bespreken het onderwerp dan in de vergadering en de hoofdleidster bespreekt de uitkomst hiervan met de bestuursmanager. Deze doet een definitieve uitspraak over het omgaan met dit onderwerp.

Geweld

Inzake geweld vinden we dat spelletjes die door kinderen onderling worden gespeeld en al het materiaal dat we aanbieden (audio, visueel) moet voldoen aan de volgende criteria:

- Spelletjes om elkaar 'dood te schieten' mogen niet. In een dergelijk geval wordt geprobeerd het spel om te buigen naar een spel van 'gevangen nemen', schatkaarten maken en schatten zoeken, Indiaantje spelen etc.
- In films, boeken, spelletjes etc. dient geweld altijd negatief te worden voorgesteld.
- Geweld tegen mensen of mensfiguren wordt niet aangeboden.
- In materiaal waarin geweld voorkomt, moet het voor een kind duidelijk zijn dat het verhaal niets te maken heeft met de werkelijkheid, tenzij geweld zeer duidelijk wordt afgewezen in het boek, de film etc.

Twifelen we over inhoud of boodschap van een spel/materiaal, wordt dit materiaal niet aangeboden.

Wapens

Behalve in de volgende situaties wordt er niet met wapens gespeeld:

- Waterpistolen: Het is geen echt wapen en wordt puur als niet gewelddadig gebruikt, puur voor de lol van een watergevecht.
- Als het thema middeleeuwen of sprookjes aan de orde is mogen kinderen ridders tekenen. Ook in volle wapenuitrusting. Ze mogen echter niet met deze wapens spelen.

Magie / sprookjes

Toveren definiëren we als het aanroepen van een andere macht dan God om iets tot stand te brengen of een doel te bereiken. In alle gevallen waarin dit aan de orde is, bv. Aladdin, Harry Potter wijzen we dat af. Wanneer meer in wenselijke zin wordt gesproken (bv. Doornroosje, goochelen) gaan we er wel mee akkoord, ook al wordt er als attribuut een 'toverstafje' gebruikt.

Magie en sprookjes mogen absoluut niet in de volgende gevallen:

- Zodra magie een satanisch en / of duister karakter heeft.
- Verkeerde / kwade krachten aantrekkelijk worden gepresenteerd;
- Het verhaal kan worden verward met de werkelijkheid
- Het kind zich zou kunnen identificeren met de kwade machten

- Magie wordt verheerlijkt en mensen zonder magische krachten niets zijn (bv Harry Potter)
- De nadruk ligt op uiterlijk en/of geweld

Magie mag wel als:

- Het verhaal niets te maken heeft met de werkelijkheid (sprookjes).
- Als het heel duidelijk nep is.
- Als er wordt gesproken over trucjes en goochelen (het heeft te allen tijde onze voorkeur om het zo te brengen).
- Het verschil tussen goed en kwaad heel duidelijk is (bijvoorbeeld doornroosje).
- Het goede overwint
- Magie niet aantrekkelijk wordt weergegeven.
- Het sprookje voldoet aan de richtlijnen van geweld

Mythologie

We vertellen geen verhalen / films of over andere "goden". We houden ons daarbij aan de richtlijnen van magie/sprookjes.

Muziek

Er worden zowel christelijke als niet-christelijke liedjes gedraaid. Voor alle liedjes gelden de volgende regels.

- Luister kritisch naar de boodschap. Dit hoeft niet altijd de identiteit te betreffen. Sommige liedjes als bijvoorbeeld "Toen onze mop een mopje was" en "Er zaten 7 kikkertjes" zijn niet zo vrolijk; wissel deze dus af.
- Er mogen geen vloeken, en scheldwoorden in voorkomen.
- Geweld, seksuitspattingen en drank/drugsgebruik mogen uitsluitend negatief worden gebracht
- Indien het liedje niet in het Nederlands is, moet de boodschap bij de kinderen bekend zijn.
- Naast de boodschap is de sfeer die het liedje c.q. de muziek oproept ook heel belangrijk. Wanneer de 'sfeer' negatief of bedreigend overkomt, wordt de muziek afgewezen.

Je hebt ook Christelijke liedjes in elke stroming. Gospel, pop, rap noem het maar op. Maar ook hierbij geldt: let op uitersten: Hardrock, techno etc liever niet

3. Aanmelding en intake

Ouders melden hun kind aan via het inschrijfformulier dat bij ons, op de site, of bij de directeur van de basisscholen, verkrijgbaar is. Een informatiepakket over de opvang is op de website of bij de leidsters verkrijgbaar.

De hoofdleidster neemt contact op en maakt een afspraak voor een intakegesprek. Tijdens het intakegesprek wordt de gang van zaken besproken en krijgen de ouders een informatiepakket mee. Natuurlijk is het ook mogelijk dit informatiepakket eerder te ontvangen.

Bij het intakegesprek wordt ook het zelfstandigheidformulier besproken en de ouders kunnen dit thuis invullen.

De ouders kunnen in het zelfstandigheidformulier aangeven wat het kind allemaal al zelfstandig kan en mag doen.

4. Realiseren van de basisdoelen:

4.1 Bevorderen van de sociaal - emotionele veiligheid

Wen- procedure

Wij bieden de mogelijkheid voor een kennismaking en om vooraf een dagdeel mee te draaien.

Om het kind zoveel mogelijk zekerheid te geven om een 'veilig' gevoel op te bouwen, dienen de ouders in deze periode niet alleen bereikbaar te zijn, maar ook in staat het kind direct op te kunnen halen.

Wanneer een kind het niet naar zijn zin heeft, gaan we met de ouders een gesprek aan om te onderzoeken wat de reden daarvan is en wat er aan gedaan kan worden.

Contact en observatie

Wij zien er op toe dat de kinderen zich op hun gemak voelen in de wenperiode maar ook daarna.

Dagelijks wordt er met ieder kind een gesprekje aangeknoopt en gespeeld wanneer de kinderen dat willen.

De individuele bezigheden van de kinderen en de groepsontwikkeling worden regelmatig geobserveerd, waardoor wij als leidsters een beeld hebben van het

welbevinden van de kinderen in de opvanggroep, hun zelfstandigheid en fysieke veiligheid.

Bijzondere voorvallen en opvallend gedrag van kinderen bespreken wij als leidsters met elkaar.

Regels en grenzen:

Regels in de groep worden opgesteld om het gedrag in de opvang te reguleren. Wanneer kinderen gewend zijn aan de regels, bevordert dit hun gevoel van veiligheid en vertrouwen. Vertrouwen in zichzelf, de groepsgenoten en in de leiding.

Door consequent te reageren worden regels voor de kinderen duidelijk. Sommige regels zijn alleen uit veiligheidsoverwegingen, andere dienen als houvast voor de kinderen om duidelijkheid en structuur te bieden binnen de vrijheid die zij hebben bij het invullen van hun vrije tijd.

In het belang van het kind (zodat het voor hen duidelijk is) proberen we ons zoveel mogelijk te houden aan deze regels.

Wanneer er van bepaalde regels wordt afgeweken, bespreken we duidelijk met de kinderen waarom dit voor de gelegenheid het geval is.

Op pagina 15 - 18 staan de belangrijkste huisregels op een rij.

Sturing van het gedrag

In de opvang wordt positief gedrag en naleving van de gestelde regels positief gestimuleerd.

Dit doen we door:

- Aandacht te geven aan positief gedrag.
- Bevestigen dat een kind iets goed doet.
- Gevoel van eigenwaarde van het kind versterken.

Wij kunnen dit bereiken door:

- Het kind complimenten te geven.
- "Evalueren" in de groep; b.v. te laten zien hoe goed een kind iets kan.
- Non-verbaal contact b.v. een aai over het hoofd of een schouderklopje.
- Aandacht van het kind vestigen op het positieve gedrag.
- Aandacht te geven aan de rustige kinderen die (bijna) geen aandacht vragen.

Ongewenst gedrag proberen we om te buigen naar positief gedrag. Er wordt met de kinderen gesproken om oorzaak en gevolg duidelijk te maken. De aandacht van het kind wordt op iets anders gevestigd. In het uiterste geval wordt het kind

even apart gezet om tot rust te komen en het duidelijk is dat het gedrag niet geaccepteerd wordt.

Hierbij wordt zorgvuldig opgelet dat het gedrag en niet het kind wordt afgewezen.

Het kind wordt binnen de grenzen van het toelaatbare, vrije keuze aan spel geboden. Een geborgen omgeving is voorwaarde voor het kind om zelf keuzes te maken. De kinderen mogen gebruik maken van het materiaal wat zich in de groepsruimte bevindt.

De vrije keuze van het kind kan wel beperkt worden wanneer er voorbij wordt gegaan aan de regels. We geven de grenzen duidelijk aan en spreken met het kind af waar het gaat spelen.

Pesten

Wanneer wij zien dat een kind gepest wordt op de BSO gaan we allereerst een gesprek aan met de pesters en het kind dat gepest wordt, zodat we inzicht krijgen in de standpunten van de betrokken kinderen.

We bespreken met de betrokken kinderen welk gedrag we ongewenst vinden en niet meer willen zien.

We bespreken ook welke gedragingen er in deze situatie wel gewenst zijn en hoe contact tussen pester(s) en gepeste kind eruit kan gaan zien.

Wanneer het pesten aanhoudt stellen we dit onderwerp in kringgesprekken aan de orde. We ondersteunen de gesprekjes met praktijkvoorbeelden en boekjes.

Wanneer deze aanpak nog geen verbetering geeft, gaan we in gesprek met de ouders van de pester(s) om het pestgedrag te melden en gezamenlijk te zoeken naar een oplossing.

De uiterste consequentie voor pesters kan zijn dat zij worden geschorst of verwijderd van de Buitenschoolse opvang.

N.B.

Wanneer wij ouders moeten vertellen over een incident op de Buitenschoolse opvang, gaan wij zorgvuldig om met het geven van informatie over het andere betrokken kind. I.v.m. de privacy van de kinderen zijn alle gegevens van de kinderen alleen bekend bij de leid(st)ers. Leid(st)ers mogen geen informatie van de kinderen opvragen bij scholen en andere instanties, en ook niet andersom, zonder de toestemming van de ouders.

4.2 Persoonlijke competentie

Spel en activiteiten

De vrije keuze staat binnen de Buitenschoolse opvang centraal.

De kinderen mogen zelfstandig zoeken naar mogelijkheden om de tijd door te brengen. Er is een ruime keuze aan activiteiten variërend van individueel een boekje lezen tot in een groepje een houten bouwwerk fabriceren.

Het eigen initiatief van de kinderen wordt zoveel mogelijk gehonoreerd.

Er wordt een appèl gedaan op de zelfstandigheid door een gekozen activiteit zo goed mogelijk uit te voeren en ook af te maken. Wij geven hulp en ondersteuning waar dit nodig blijkt te zijn.

We bieden een breed scala aan activiteiten aan, waardoor de kinderen al doende kunnen ontdekken waar hun voorkeur naar uitgaat.

Het schema op pagina 14-16 geeft inzicht in de aangeboden bezigheden en daaraan verbonden ontwikkelingsmogelijkheden.

Omgang met materialen:

We leren de kinderen zorgvuldig met materialen om te gaan; de materialen en gereedschappen te gebruiken waar ze voor bedoeld zijn en ze schoon en heel op de juiste plaats op te ruimen.

We spreken de kinderen er op aan wanneer ze zich hier niet aan houden.

Huiswerk

Wanneer kinderen huiswerk hebben voor school, is het mogelijk dat zij dit op de opvang doen. Binnen onze visie worden kinderen echter wel gestimuleerd huiswerk te maken, maar niet gedwongen. Het is immers hun eigen vrije tijd en binnen de grenzen van de opvang, zijn zij vrij zelf een keus te maken voor de invulling van hun tijd.

In overleg met de ouders wordt afhankelijk van de omstandigheden vastgesteld wat de maximale tijd is, die een kind op de Buitenschoolse opvang aan huiswerk zal besteden.

Computer en video

Op de opvang kunnen de kinderen spelletjes spelen en huiswerk maken op de computer. Er zijn ontspanningsspelletjes en educatieve spelletjes. Wij stimuleren de educatieve ontwikkeling maar leggen daar niet de nadruk op. De kinderen zijn vrij om zelf een keus te maken. Afhankelijk van het aantal kinderen dat achter de

computer wil om een spelletje te spelen of huiswerk te maken, wordt er een bepaalde tijdslimiet gegeven aan de kinderen en eventueel een lijst gemaakt met de volgorde van namen.

Als regel wordt er alleen het laatste half uur van de opvangtijd met de computer gespeeld. Omdat het kinderen negatief beïnvloedt en wij daar vanuit onze visie niet achter kunnen staan, worden er geen geweldspelletjes gespeeld. De kinderen nemen geen computerspelletjes van huis mee. Op de opvang zijn spelletjes voor elke leeftijd, en is er een ruime keus.

Er is afspeelapparatuur op de opvang en er zijn ook diverse films aanwezig. Alleen in overleg kunnen dvd's van thuis op de opvang worden afgespeeld.

4.3 Sociale competentie

De Buitenschoolse opvang biedt vele mogelijkheden voor de kinderen om hun sociale competentie te ontwikkelen. De kinderen worden in groepsverband opgevangen en zien elkaar wekelijks een aantal keer.

De dagelijkse gang van zaken kent veel gezamenlijke momenten:

- Eten en drinken in de kring
- Groepsgesprekken
- Samenspel (binnen en buiten)
- Luisteren naar een verhaal
- Kindvergadering
- Feesten en vieringen
- Uitstapjes

Door met elkaar na te praten over activiteiten en ervaringen uit te wisselen, worden de saamhorigheid en het inlevingsvermogen van de kinderen vergroot.

Kindvergadering

Eén keer in de zes maanden of wanneer blijkt dat het nodig is, wordt er een kindvergadering gehouden.

Het doel van deze vergadering is om de kinderen bewust te laten worden van hun mede - verantwoordelijkheid en eigen inbreng m.b.t. activiteiten, speelgoed, uitstapjes en de naleving van afspraken en regels op de BSO.

De kinderen mogen meedenken over verschillende facetten van de BSO en na overleg wordt er gekeken hoe hun ideeën kunnen worden gerealiseerd.

Werkwijze:

- Er worden vooraf leeftijdsgroepen ingedeeld.
Er wordt aan de kinderen kenbaar gemaakt wat er besproken gaat worden.
- Een van de leidsters werkt dat uit in de werkvorm die hij of zij wil.
- Uitvoering.
- Evaluatie met de kinderen.
Evaluatie met het team.

Feesten en vieringen

Verjaardagen

Het wordt aan ouders en kinderen overgelaten of zij de verjaardag op de Buitenschoolse opvang willen vieren.

Vieringen

We overleggen met de groep kinderen of en hoe we inhoud zullen geven aan een feest of viering.

We streven ernaar om de kinderen niet met vieringen te overladen, omdat vele feesten in principe op de basisschool ook al aan bod komen.

Logboek voor bijzondere activiteiten, feestjes en uitstapjes

Van bijzondere activiteiten, feestjes en uitstapjes, die voor herhaling vatbaar zijn, wordt een logboek bijgehouden.

De activiteit wordt kort beschreven en voorzien van nuttige informatie en eventueel enkele foto's ter illustratie.

Op deze manier wordt een bestand opgebouwd van geslaagde activiteiten en kost de voorbereiding ervan een volgende keer relatief minder tijd.

4.4 Eigen maken van normen, waarden en cultuur

In de groepsopvang komt dit opvoedingsdoel op de voorgrond in de wijze waarop we met elkaar omgaan, welke regels we daaraan stellen en hoe wij als leidsters deze regels voorleven in de omgang met collega's en met de kinderen.

Mede vanuit onze PC signatuur vinden wij het belangrijk dat de volgende waarden en normen worden uitgedragen en nageleefd door de leidsters en de kinderen:

- Respect voor elkaar, mensen in hun waarde laten en ruimte geven om zichzelf te zijn.
- Gelijkwaardigheid; de een is niet meer of beter dan de andere.

- Positieve aandacht opbrengen voor verschillen tussen mensen; zowel fysiek als cultureel.
  - Positief, vriendelijk en open met elkaar omgaan.
  - Eerlijkheid.
  - Met respect omgaan met bezittingen van de ander.
  - Aandacht voor elkaar, naar elkaar luisteren, belangstelling tonen en betrokkenheid.
  - Tolerantie en verdraagzaamheid, rekening houden met elkaar.
  - Een ander helpen wanneer er hulp nodig is.
  - Anderen geen pijn doen, geen schade aan iemand toebrengen of iemand in gevaar brengen, geweldloosheid.
  - Zorg en aandacht voor de omgeving, natuur; planten en dieren.
  - Zorgvuldig omgaan met spullen en materialen.
  - Verantwoordelijkheidsgevoel.
  - Daarnaast zorgen wij ervoor dat de kinderen de "Huisregels" aanleren en blijven volgen.
- (zie Huisregels pag. 15-18)

5. Rol van de leidsters

Om er concreet voor te zorgen dat de kinderen de bovengenoemde competenties kunnen ontwikkelen in een positieve onderlinge omgang, kunnen we onze rol van leidster (m/v) als volgt omschrijven:

- We begeleiden de kinderen, zowel individueel als in groepsverband. We scheppen een sfeer binnen de groep waarin elk kind zich veilig voelt en stimuleren de kinderen gezellig bezig te zijn en zich verder te ontwikkelen.
- We voeren gesprekjes met individuele kinderen en met groepjes om de kinderen de gelegenheid te geven ervaringen uit te wisselen met elkaar en met de begeleidster.
- We zien erop toe dat de kinderen op een prettige manier samenspelen en dat eventuele conflicten tussen kinderen tijdens de speeltijd worden opgelost.
- We bereiden activiteiten voor en bieden deze aan de kinderen aan om hen te enthousiasmeren, wanneer dit nodig is.

- We begeleiden de kinderen bij de dagelijks voorkomende bezigheden en houden toezicht gedurende de uitvoering van activiteiten binnen en buiten.
- We stellen regels, geven grenzen aan corrigeren en stimuleren wanneer dat nodig is.
- We organiseren activiteiten gericht op ontspanning en ontwikkeling; aangepast aan de verschillende leeftijden.
Activiteiten kunnen ook buiten het kindercentrum plaatsvinden.
- We bewaken de hygiëne, de veiligheid en het verantwoorde gebruik van de materialen en gereedschappen.

6. Middelen en praktische gang van zaken

Groepssamenstelling

De groep in de ruimte bestaat uit max. 25 kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar. Mits er drie leidsters zijn.

Normaal gesproken werken we alle dagdelen met twee leidsters.
Er is iedere middag een stagiaire.

Op deze manier voldoen we aan het vier-ogenbeleid.

Verlaten van de basisgroep

De basisgroep wordt in principe niet verlaten. Het kan wel eens voorkomen dat er kinderen uit een groep buiten willen spelen, dan overleggen we om na de activiteit samen naar buiten te gaan. Als we gaan gymmen, gaan we met z'n allen. (of op donderdag met je eigen basisgroep)

Op het zelfstandigheidsformulier moeten ouders toestemming geven of hun kinderen zonder toezicht binnen het hek mogen spelen.

Als er kinderen zijn die buiten willen spelen, en andere kinderen hebben hier echt geen zin in, dan is het mogelijk dat de kinderen die buiten willen spelen dit wel mogen doen, mits de ouders hiervoor toestemming hebben gegeven.

Binnen - en buitenruimten

Binnen:

Afmetingen en inrichting binnenruimten:

(ramen, ventilatie, vloerbedekking, kasten en meubilair.)

Gebruik PSZ - ruimte + uitloopruimte

Later het gebruik van de bovenruimte

(ramen, ventilatie, vloerbedekking, kasten en meubilair.)

Buiten:

Afmetingen, inrichting, omheining, "vloerbedekking", ligging op de zon, creëren van schaduw en mogelijkheden voor spel en activiteiten buiten.

Aanwezige buitenspel - materialen in categorieën (komt later)

Aanpassingen in de (zomer) vakantie

(Zie bijlage plattegrond met beschrijvingen)

Dagindeling

Ruwe schets indeling van de voor - en naschoolse tijd:

Voorschoolse opvang:

De kinderen worden om half 8 gebracht. De leidster ontbijt met de kinderen aan een gedekte tafel. Als er nog tijd is mogen de kinderen nog even spelen of een boekje lezen tot het tijd is om naar school te gaan.

Eén leidster vangt de voorschoolse kinderen van school de Schuilplaats op. De andere leidster of vrijwilligster brengt de andere kinderen naar hun scholen.

Naschoolse opvang:

's Middags vangt één leidster met stagiaire de kinderen van school de Schuilplaats op. De andere leidster rijdt maximaal twee scholen langs om de andere kinderen op te halen.

Daarnaast worden er vrijwilligsters ingezet om bepaalde kinderen van andere scholen op te halen. Hier is een rooster van gemaakt. Wij hechten er grote waarde aan dat telkens dezelfde persoon dezelfde kinderen komt halen.

We beginnen de middag om de tafel met wat drinken en een koekje of fruit. Ook kunnen ze even hun verhaal kwijt. Daarna kunnen ze een activiteit doen (werkje maken) of gewoon lekker vrij spelen. Dit kan binnen of buiten. Er lopen dan ook leidsters binnen en buiten. De kinderen zijn niet alleen buiten tijdens het spelen. Om ongeveer 16.15u krijgen de kinderen nog een snoepje, elke week mag een ander kind deze uitdelen.

Tussen 17.00 uur en 18.00 uur worden de kinderen weer opgehaald.

Mogelijke dagindeling gedurende vakantie - perioden

Tussen 7.30-8.30 uur worden de kinderen gebracht.

's Morgens blijven we vaak op de locatie en kunnen de kinderen lekker spelen. (spelletjes doen, knutselen, kleien etc)

's middags na het eten zoeken we vaak iets op om te spelen. Bijv het strand, het bos, de trimbaan of we gaan bij koud weer zijn er weer andere activiteiten.

Tussen 17.00 uur en 18.00 uur worden ze weer opgehaald en dan zorgen we dat we weer terug zijn.

Eten en drinken

De kinderen krijgen aan het begin van de middag een beker limonade en een koekje of fruit (om de week).

Tijdens de vakantieopvang krijgen de kinderen tussen de middag brood of iets anders te eten.

In de vakantieperiode kunnen er samen met de kinderen (kleine) gerechten worden gemaakt.

Gebruik spel - en ontwikkelingsmateriaal

De kinderen mogen spelen met het materiaal dat voor handen is.

Er wordt nieuw materiaal aangeschaft, wanneer het spel van de kinderen hier aanleiding toe geeft.

Vanzelfsprekend wordt het materiaal gebruikt zoals het bedoeld is. Na afloop van dat spel wordt dit ook weer opgeruimd.

Activiteitenaanbod

Onderstaand schema geeft een overzicht van de activiteiten die er zoal kunnen worden aangeboden binnen de opvang en de ontwikkelingsdoelen die ermee worden nagestreefd.

Tevens kunnen er verrassende activiteiten worden gekozen uit de handleiding "Speelwijzer"; spelen kan met alles van Marianne de Valck. (uitgave SWP)

Naast de in het schema aangeboden activiteiten voor binnen en buiten kunnen ook bijzondere activiteiten worden aangeboden, die zowel binnen als buiten het kindercentrum plaats kunnen vinden.

De ouders worden tijdig op de hoogte gesteld wanneer er bijzondere activiteiten gepland staan.

ACTIVITEITEN, SPELVORM ONTWIKKELINGSMOGELIJKHEDEN

Kring

spelvorm	Cognitieve ontw.	Motorische ont.	Sociaal/emotionele ontw.
Praten en luisteren	Zich goed leren uiten in taal en het leren verwerken		Gezellig samen bezig zijn en leren luisteren naar elkaar
Liedjes zingen	Iets aanleren		Uiting van emoties en gezellig samen bezig zijn
Voorlezen	Zich inleven in verhaal (fantasie) en ontw. v.d. taal		Leren luisteren naar elkaar

Vrijspel

spelvorm	Cognitieve ontw.	Motorische ont.	Sociaal/emotionele ontw.
Computer	Inleven/fantasie	Oog-handcoördinatie	
Glijbaan		Bewust worden van eigen mogelijkheden	Op elkaar leren wachten, niet duwen
Video / DVD	Inleven/fantasie		Saamhorigheid
Poppenhoek	Fantasie stimuleren		Samenspel
Verkleedkleden/schminken	Inleven/ fantasie		Samenspel
Bouwmateriaal	Fantasie/ruimtelijk inzicht vormen	Fijne motoriek	Samenspel
Autogarage	Fantasie		Samenspel
Poppenkast	Fantasie		Leren luisteren en samenwerken
Puzzelen	Inzicht in vorm	Fijne motoriek	

Ontw. materiaal	Ruimtelijk inzicht krijgen	Fijne en grove motoriek	
Schoolbord	Fantasie	Fijne motoriek	
Gezelschapspellen	Nadenken Vooruitdenken	Fijne motoriek	Samenspel

Knutselen

spelvorm	Cognitieve ontw.	Motorische ont.	Sociaal/emotionele ontw.
Borduren Verven Plakken Knippen Scheuren Kleien Kleuren Houtbewerken	Fantasie/ herkenning	Oog- handcoördinatie/ fijne motoriek	Samen bezig zijn/ resultaat zien

Bewegingsspel

spelvorm	Cognitieve ontw.	Motorische ont.	Sociaal/emotionele ontw.
Balspelen Kringspelen Klimrek Kruiptunnel Voetbaltafel	Zicht hebben in de juiste handelingen die bij het spel behoren	Grove motoriek	Samenspel

Buitenspel

spelvorm	Cognitieve ontw.	Motorische ont.	Sociaal/emotionele ontw.
Fietsen Skelter Step Zandbak Stelten Kl. Spelmateriaal Fantasiespel; poppen en huisraad (in zomermaanden)	Zicht hebben in de juiste handelingen die bij het spel behoren	Grove motoriek/ fijne motoriek	Samenspel/ energie kwijt kunnen Samenspel / fantasiespel

Huisregels / Gang van zaken

BINNENKOMST

- De jassen en tassen worden op de daarvoor bestemde plaats opgehangen.
- De kinderen mogen pantoffels dragen.
- De leidsters vullen de aanwezigheidslijst in.

BINNEN SPELEN

- Er wordt geen speelgoed van thuis meegenomen en gebruikt op de BSO.
- Speelgoed dat de kinderen naar school hebben meegenomen en meebrengen naar de BSO mag alleen een dag of een dagdeel op de BSO blijven op eigen risico. Het speelgoed gaat in hun laatje. Daarna gaat het weer mee naar huis. Mobiele telefoons worden uitgezet en moeten in hun tas of laatje opgeborgen worden.
- Spelletjes spelen, verven, kleuren en plakken gebeurt alleen aan tafel. (m.u.v. grote gemeenschapsspellen)
- Tijdens het verven en andere natte activiteiten worden schorten aangetrokken.
- Als de kinderen willen verven of plakken moeten ze dat vragen. Met toestemming van de leidster mogen ze pakken wat ze nodig hebben.
- Speelgoed voor binnen blijft ook daadwerkelijk binnen.
- Als er computerspelletjes worden gespeeld doen we dat per toerbeurt, en maximaal 10 minuten achter elkaar.
- Als de kinderen ergens mee gespeeld hebben moeten ze dat eerst opruimen alvorens ze met iets anders gaan spelen.
- Er wordt zorgvuldig met speelgoed en materiaal omgegaan.

BUITENSPELEN

- Het speelgoed voor buiten wordt ook daadwerkelijk buiten gebruikt en niet binnen.

- De kinderen spelen binnen het hek en beide hekken zijn afgesloten. (in bepaalde gevallen wordt hiervan afgeweken)
- Het speelgoed wordt na het spelen netjes opgeruimd.

MIDDAGETEN

- Voor het eten gaan de kinderen eerst naar het toilet als dat nodig is.
- De kinderen wassen hun handen voordat ze gaan eten.
- Er wordt eerst gebeden.
- Er wordt rustig gesproken.
- De kinderen blijven op hun stoel zitten.
- Al het speelgoed gaat van de tafel.
- Er wordt eerst een boterham met hartig gegeten, daarna is het eigen keus.
- De kinderen gebruiken hun mes en vork.
- De kinderen krijgen een beker drinken. Na het opdrinken volgt de tweede ronde.
- De kinderen vragen netjes wat ze willen hebben; gebruiken tafelmanieren.
- Na het eten wordt er afgesloten met een bijbelverhaal en gedankt.

LIMONADE DRINKEN EN KOEKJES EN FRUIT ETEN

Dit gebeurt op alle dagdelen om +/- 15.00 uur en 16.15 uur.

15.15 uur Limonade/water en de ene week een koekje en de andere week fruit en rond 16.15 uur een snoep.

In de vakanties:

+/- 10.00 uur koekje en limonade

+/- 15.00 uur fruit en limonade

+/- 16.15 uur snoepje

- Het drinken en koekje eten gebeurt aan tafel.
- Aan tafel worden nieuwe afspraken en regels verteld.
- De kinderen wachten aan tafel tot dat iedereen limonade en een koekje heeft.
- De koekjes mogen ze uitkiezen uit een bak.
- Het fruit wordt aan tafel verdeeld.
- De kinderen gaan pas van tafel als ze gegeten en gedronken hebben.
- Ze schuiven hun stoeltjes aan.

TOILETBEZOEK

- De kinderen gaan alleen naar de voor hen bestemde wc's. De wc voor de leidsters is ook alleen voor de leidsters.
- Na het wc bezoek wassen de kinderen hun handen met zeep.
- De kinderen moeten de wc's netjes achter laten.

BUITEN HET HEK

- Er gaat een leidster vooraan lopen en een leidster achteraan.(Zie instructie activiteiten buiten de opvang in het Kwaliteitshandboek)

HET OPHALEN

- Er wordt geen speelgoed van de BSO meegenomen naar huis.
- Het speelgoed dat de kinderen van thuis naar school hebben meegenomen en weer naar de BSO hebben meegenomen gaat aan het einde van de dag mee terug naar huis.
- De leidsters dragen het kind over aan de ouders en informeren de ouders over hoe het met hun kind gegaan is.

7. Richtlijnen voor veiligheid en hygiëne

Op de BSO worden de richtlijnen voor veiligheid en hygiëne toegepast, zoals vermeld in de gemeenteverordening kinderopvang en de Arbo-wet (arbeidsomstandigheden- wet.)

Ook worden de GGD- voorschriften gevolgd. Jaarlijks wordt de opvang gecontroleerd op de GGD -eisen.

(Zie hiervoor ook het Kwaliteitshandboek)

8. Ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie

Om het contact en de betrokkenheid tussen de ouders en de leiding zo goed mogelijk inhoud te geven wordt als volgt gewerkt:

Contact

De leidsters zorgen voor een prettige en open sfeer tijdens de intake, maar zij moeten tegelijkertijd ook belangrijke zaken aan de orde stellen, die zeker niet vrijblijvend zijn.

Meer vrijblijvend contact is aan de orde tijdens het halen en brengen.

De ouders kunnen vragen hoe het is gegaan en de leidsters lichten eventueel activiteiten of korte gebeurtenissen toe. Wanneer er een dringend gespreksonderwerp is, kunnen de ouders hier beter expliciet voor worden uitgenodigd. (ook mondeling)

Open moment

Er wordt 1 of 2 maal per jaar een open moment gehouden.

Ouders kunnen enkele activiteiten bijwonen, waardoor zij eens de sfeer van de BSO kunnen proeven.

Bovengenoemde activiteiten hebben zowel een functie voor het contact als voor het verstrekken van informatie.

Informeren

De ouders / verzorgers worden van twee vormen van informatie voorzien; informatie over de gang van zaken op de BSO en informatie over het welbevinden van hun kinderen.

Zij worden geïnformeerd over werkwijze en activiteiten in de opvang door middel van een informatiefolder en de nieuwsbrief, die periodiek wordt uitgegeven of op de Website te vinden is.

Een informatieavond per jaar behoort tot de mogelijkheden om ouders te informeren over de gang van zaken in de BSO of een actueel pedagogisch onderwerp aan de orde te stellen.

Wanneer er behoefte bestaat, vanuit de leidsters of vanuit de ouders, voor een gesprek over het kind, wordt hier een aparte afspraak voor gemaakt.

Adviseren

Vanuit een informatief gesprek met de ouders / verzorgers over de activiteiten en het welbevinden van het kind kunnen de ouders advies vragen over de aanpak

van het kind thuis. De leidsters kunnen aangeven welke werkwijze zij op de BSO met succes toepassen. Ze kunnen ouders tips geven over pedagogische aanpak. De leidsters kunnen ook adviseren bij het inroepen van experts voor diagnose of extra hulp. De leidsters zijn op de hoogte van de mogelijkheden, die er in de wijk of plaatselijk beschikbaar zijn om de ouders verder te helpen.

Ondersteunen

Bij ondersteunen gaat het om het versterken van de ouderrol door gerichte informatie aan te bieden, waarmee de ouders / verzorgers de ontwikkeling en opvoeding van hun kinderen kunnen activeren, begeleiden en ondersteunen. Het kan sporadisch nodig zijn ouders dergelijke ondersteuning te bieden. Ouders verwijzen naar instanties die hen mogelijk verder kunnen helpen, geldt als passende ondersteuning.

Participeren

Ouders kunnen op verschillende manieren participeren. Zij worden van harte uitgenodigd om hand en span diensten verlenen, wanneer dit nodig mocht zijn en de ouders daartoe in de gelegenheid zijn.

Er is de mogelijkheid om zitting te nemen in de oudercommissie.

9. Werkafspraken in het team

Taken coördinerend leidster:

- (externe) Contacten onderhouden (ouders, hoofdkantoor, taxi, enz.)
- Geldbeheer
- Verzorgen vergadering (plannen, agenda maken, voorzitten)
- Coördineren begeleiding stagiaires
- Ondersteuning van de leidsters
- Beheer materialen (onderhoud, aanschaf)
- Coördineren ontruimingsoefening

Taken hoofdleidster:

- Verzenden en bijhouden van inschrijf- en wijzigingsformulieren
- Presentielijst bijhouden/ taxilijst verzorgen
- Contacten ouders (ouderavonden, oudergesprekken verzorgen)
- Intakegesprekken voeren
- Nieuwsbrief
- Coördineren boodschappen

Taken leid(st)ers:

- Onderhoud klussen
- Coördineren schoonmaak
- Controle EHBO-doos
- Schoonhouden bus
- Was verzorgen
- Overdrachtschrift bijhouden

Taken stagiaire:

-De taken van de stagiaires worden in onderling overleg vastgesteld afhankelijk van de opleiding.

N.B.

De werkafspraken voor coördinerend leidster en de leidsters worden periodiek onder de loep genomen en in onderling overleg ingedeeld.

Herzien: maart 2019